

ВІДГУК

офіційного опонента

кандидата технічних наук Бушуєва Дениса Антонича

на дисертаційну роботу Головатого Романа Руслановича

“Управління безпекою на стадії планування проектів створення об’єктів з масовим перебуванням людей”,

подану на здобуття наукового ступеня кандидата технічних наук зі спеціальності 05.13.22 – управління проектами і програмами

1. Актуальність теми дисертації з науковими програмами, темами

Сучасний стан розвитку суспільства показує зростаючу тенденцію до реалізації проектів будівництва об’єктів з масовим перебуванням людей. З’являється велика кількість нових споруд різного типу, які зорієнтовані на більш високий стандарт функціонування, що стало результатом оптимізації законодавства, покращення джерел фінансування та значних переваг в оновлених технологіях будівництва будівель та споруд.

Для покращення умов застосування процесів управління безпекою на стадії планування в проектах створення об’єктів з масовим перебуванням людей, необхідно застосувати інноваційні механізми та моделі щодо попередження виникнення надзвичайних ситуацій в галузі проектного менеджменту при безпеко-орієнтованому управлінні.

Тому дисертаційне дослідження Головатого Р. «Управління безпекою на стадії планування проектів створення об’єктів з масовим перебуванням людей» є вкрай необхідним і актуальним та відповідає проблемам сьогодення.

2. Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих в дисертації, їх вірогідність

Дисертант виконав детальний аналіз наукових джерел у відповідності до теми дисертаційної роботи, що дозволило виокремити основні проблемні питання, які вимагають наукового осмислення. Звертаючись до значного кола науково-професійних джерел, автору вдалося обґрунтувати наукові положення,

ЛДУБЖД	
Вх. №	634
31.05.	20 18 р.
КІЛЬКІСТЬ АРКУШІВ:	
ОСН. ДОК.	4 ДОБАТ.

висновки і рекомендації дисертаційного дослідження. Мета, об'єкт та предмет дослідження визначені автором на достатньо високому теоретико-методологічному рівні. Розроблена дисертантом система завдань відповідає поставленій меті та конкретизує її, охоплюючи всю широту досліджуваної проблематики. Наукові результати проведених Головатим Р. Р. теоретичних та емпіричних досліджень дозволили на високому науковому рівні обґрунтувати висновки і рекомендації, які можуть бути безпосередньо використані на практиці для управління процесами безпеки на фазі планування створення об'єктів з масовим перебуванням людей шляхом використання розроблених практично-орієнтованих рекомендацій.

Автор поставив перед собою мету розробити теоретико-методологічні засади та практичні рекомендації щодо процесів управління безпекою в проектах створення об'єктів з масовим перебуванням людей на стадії планування. Для досягнення поставленої мети автор у дисертаційній роботі використовує сучасні теоретичні розробки вітчизняних та зарубіжних вчених з проблем проектного управління. Наукові розробки відомих вчених автором були творчо адаптовані та використані при апробуванні теми дослідження у контексті безпекового управління.

Дисертант використовує метод імітаційного моделювання, методи систем масового обслуговування, методи семантичного аналізу, методи експертної оцінки та спостереження, які дозволяють забезпечити гармонізацію методологічних протиріч у проекті створення об'єктів з масовим перебуванням людей, його якістю та цінністю, при врахуванні компоненту безпеки проекту.

Обґрунтованість наукових положень, висновків і рекомендацій дисертації Головатого Р.Р., ґрунтується на значенні та коректному використанні фундаментальних положень методології проектного управління, наукових праць вітчизняних та зарубіжних вчених за темою дослідження.

Структура роботи характеризується продуманістю, послідовністю та збалансованістю складових і підпорядковано реалізації мети та основних завдань дослідження. Дисертант вирішує поставлені завдання, здійснюючи ґрунтовий аналіз літературних джерел, яка включає 103 позиції. Зміст матеріалів кожного із чотирьох розділів дисертаційної роботи підтверджує той факт, що вона збільшує науковий доробок у розв'язанні задачі управління

безпекою у проектах створення об'єктів з масовим перебуванням людей на стадії планування.

Вірогідність результатів і висновків дослідження Головатого Р.Р. забезпечується чітко визначеною методологією, відповідністю методів дослідження його меті і завданням, якісним аналізом значного впливу теоретичного матеріалу. Підтвердженням цього є також впровадження результатів та висновків, зроблених в дисертації при розробці методичного та програмного забезпечення, яке використане у навчальному процесі Львівського державного університету безпеки життєдіяльності при викладанні дисциплін освітньо-кваліфікаційного рівня магістр за спеціальністю 073 Менеджмент (спеціалізація «Управління проектами»).

3. Вірогідність одержаних результатів

Одержані в дисертаційному дослідженні результати є вірогідними, що обумовлюється проведенням вмілого та якісного аналізу значної кількості спеціальної наукової літератури, як вітчизняних, так і зарубіжних авторів, та аргументованому використанні у роботі їх наукових доробків.

Вірогідність методів дослідження поставленій меті і завданням дослідження забезпечується завдяки використанню як загальнонаукових, так і спеціальних наукових методів, аналізі емпіричних матеріалів.

Структура дисертаційного дослідження характеризується логічністю та збалансованістю, і спрямована на досягнення мети та реалізацію основних завдань дослідження.

4. Наукова новизна результатів дослідження

Аналіз змісту положень наукової новизни засвідчує, що новизна дисертаційного дослідження конкретизується, зокрема в науково-теоретичних положеннях, висновках та пропозиціях. Завдяки їм вперше визначено, удосконалено та поглиблено теоретичні положення в науці проектно-орієнтованого управління. Автор доречно відносить до положень сформульовані вперше визначення. У дисертації розроблені моделі формують

науково-методичну базу при створенні ефективного інструментарію управління безпекою у проектах створення об'єктів з масовим перебуванням людей у вигляді програмного, алгоритмічного і організаційного забезпечення, а також відповідних розрахунків для окремих проектів.

Наукове значення будь-якого дослідження залежить, насамперед, від ступеня його новизни. У цьому сенсі заслуговує на увагу розроблення імітаційної моделі життєвого циклу проекту створення об'єкта з масовим перебуванням людей, яка реалізована у виді мультиагентної системи і дає змогу врахувати динамічні умови зміни параметрів функціонування об'єкта (стор. 106 дисертації), що впливають на безпеку системи. Автором вперше розроблена концептуальна модель одноканальної системи масового обслуговування в проектах створення об'єктів з масовим перебуванням людей (стор. 66 дисертації), яка описана множиною послідовного змiну станів, що дає змогу оцінити безпеку продукту проекту відносно часових характеристик життєвого циклу функціонування системи.

Дуже цікавим з точки зору новизни є удосконалення термінологічної бази управління проектами/програмами/портфелями проектів шляхом введення означень в частині продуктів проектного управління: «об'єкт з масовим перебуванням людей», «торгово-розважальний центр», «торгово-розважальний комплекс», «комплексна цінність стану об'єкта», що доповнюють науково-методичну базу в частині управління безпекою в проектах створення об'єктів з масовим перебуванням людей, будівельних та інфраструктурних проектів (стор. 89 – 91 дисертації).

Отримала подальший розвиток класифікація загроз та класифікація торгово-розважальних центрів для проектів створення об'єктів з масовим перебуванням людей, які відрізняються від існуючих введенням нової класифікаційної ознаки характеристики безпеки та поняття складності об'єкта, що дає змогу підвищити рівень ідентифікації ризиків у проектах цього типу (стор. 55 – 57 дисертації).

Наукова новизна дослідження полягає і в тому, що вона вводить у наукових обіг важливий матеріал стосовно знань у сфері управління безпекою у вигляді базових термінів, моделей та механізмів, що дає можливість

використовувати їх як цілісну систему знань в процесах управління безпекою в проєктах створення об'єктів з масовим перебуванням людей.

5. Зауваження щодо змісту дисертаційної роботи

Загалом дисертаційне дослідження виконане на високому науково-теоретичному рівні, однак окремі його положення потребують певних уточнень, або ж є дискусійними:

1. У тексті дисертаційної роботи в "Списку опублікованих праць за темою дисертації" у п. 2 автором задекларовано особистий внесок: *"Розроблено модель-графік частотно-рангового розподілу слів, використаних для опису оцінювання компонентів визначеного терміну "Об'єкт з масовим перебуванням людей", проте у тексті автореферату на стор. 21 зазначено інший особистий внесок здобувача: «Здійснено формальне представлення предметної області, що визначає «Об'єкт з масовим перебуванням людей» при безпеко-орієнтованому управлінні».*
2. На стор. 39 доцільно було б розширити опис термінологічної бази управління проєктами, а на стор. 53 (рис. 2.5 «Класифікація торгово-розважальних центрів: проєктно-орієнтований підхід») - розширити класифікацію торговельно-розважальних центрів у будівельних проєктах (підрозділ 2.2., стор. 39; підрозділ 2.3., стор. 53, рис. 2.5.).
3. У підрозділі 2.2., стор. 52 відсутній опис процесу розроблення класифікації торговельно-розважальних центрів при проєктно-орієнтованому управлінні (підрозділ 2.2., стор. 52).
4. На стор. 53, рис. 2.5 – «Класифікація торгово-розважальних центрів: проєктно-орієнтований підхід» введено показник «Параметри соціальної зрілості», які відносяться до ознак достатнього рівня, проте у тексті дисертації не зустрічається дане тлумачення (підрозділ 2.4., стор. 53, рис. 2.5).
5. На стор. 103, у рис. 4.6. «Загрози внутрішнього типу на об'єктах з масовим перебуванням людей (на стадії планування) доцільно було б навести нові статистичні дані щодо загроз даного типу (підрозділ 4.4., стор. 103, рис. 4.6).

6. Відсутній опис процесу побудови WBS-структури проекту створення об'єктів з масовим перебуванням людей, що включає в себе елементи проектного менеджменту згідно методології PMBoK (підрозділ 4.4., стор. 105).
7. На ст. 106 не вказано, як імітаційна модель життєвого циклу продукту проекту створення об'єкта з масовим перебуванням людей враховує параметри відвідувачів з особливими потребами та при прогнозуванні пішохідних потоків (підрозділ 4.4., стор. 106).
8. У роботі допущені різного роду граматичні помилки. Вони в цілому не знижують значущість одержаних наукових результатів дисертаційного дослідження.

Проте наведенні вище зауваження не знижують загального позитивного враження від наукової роботи, яка є самостійним, цілісним, закінченим дослідженням важливої й актуальної в науці проектно-орієнтованого управління проектами, програмами та портфелями проектів.

6. Повнота викладу результатів дисертації в опублікованих працях

Результати дисертаційного дослідження Р. Р. Головатого в повній мірі опубліковані автором у наукових працях, статтях у фахових виданнях, статтях у інших виданнях, матеріалах конференції, тези доповідей. Матеріали дисертаційної роботи пройшли достатню апробацію на науково-практичних конференціях і семінарах, в тому числі міжнародних. Вони також впроваджені у формі методичних розробок та під час опрацювання та підготовки навчальних посібників, програм та модулів з управління проектами.

7. Оцінка ідентичності змісту автореферату і основних положень дисертації

Текст дисертації написаний доступною, грамотною мовою. Структура дисертації є логічною та містить необхідні узагальнення.

Наведені в авторефераті наукові положення, висновки і рекомендації, результати опублікованих праць чітко осмислені та обґрунтовані в тексті дисертації. Детальний розгляд дисертаційної роботи й автореферату

Р. Р. Головатого дає підстави констатувати ідентичність автореферату й основних положень дисертації.

Наведені в авторефераті наукові положення, висновки та рекомендації глибоко розкриті й обґрунтовані в тексті дисертації. Положення дисертаційного дослідження і автореферату є оригінальними і не містять наукових запозичень.

8. Загальна оцінка дисертаційної роботи

Дисертаційна робота Головатого Р.Р. «Управління безпекою на стадії планування проектів створення об'єктів з масовим перебуванням людей» є комплексним науковим дослідженням, має суттєву наукову новизну та практичну значимість, що підтверджують наукову гіпотезу щодо процесів управління безпекою.

Одержані результати дають підставу для висновку, що за рівнем наукової новизни, якістю досліджень, достовірністю та обґрунтованістю висновків, теоретичною та практичною цінністю дисертаційна робота відповідає вимогам пунктів 9, 10, 13 "Порядку присудження наукових ступенів і присвоєння вченого звання старшого наукового співробітника" (Затверджено Постановою Кабінету Міністрів України від 24 липня 2013 р. №567) та іншими нормативними вимогами, які висуваються до дисертаційних робіт на здобуття наукового ступеня, а її автор - **Головатий Роман Русланович** заслуговує на присудження наукового ступеня кандидата технічних наук за спеціальністю 05.13.22 - управління проектами та програмами.

Офіційний опонент

Київський національний університет
будівництва та архітектури
Міністерства освіти і науки України,
доцент кафедри інформаційних технологій
кандидат технічних наук

Д. А. Бушуєв

Підпис Бушуєва Д. А. засвідчує
Секретар вченої Ради КНУБА, І. І. М., Д. С. П.

О. С. Петренко

